N:o 28.

Ank. till Riksd. kansli den 20 april 1899, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af gällande bestämmelser i fråga om prenumeration å tidningar.

(1:a A.)

I § 1 mom. 1 af kongl. kungörelsen angående vilkoren för tidningars och tidskrifters postbefordran den 11 maj 1883 stadgas följande:

»Önskar någon, att tidning, som inom riket utgifves å annan ort än der han bor eller vistas, skall honom genom postverkets försorg tillhandahållas, och anmäler han sig för sådant ändamål vid postanstalt till prenumeration å samma tidning, har han dervid att i förskott för den tid, hvarför prenumerationen sker, utöfver belöpande prenumerationspris, till postkassan erlägga en särskild afgift för tidningens postbefordran, hvilken afgift skall i allmänhet motsvara: för tidning, som utkommer mer än en gång i veckan, en femtedel af prenumerationspriset och för tidning, som utkommer endast en gång i veckan eller mindre ofta, en tiondedel af samma pris; men ej må för år och i förhållande dertill för kortare prenumerationstider öfverstiga

4 kronor, om tidningen utkommer oftare än två gånger i veckan och hvarje nummers ytinnehåll, beräknadt efter papperets ena yta, icke öfverstiger 90 qvadratdecimeter;

1 krona 20 öre, om tidningen utkommer två gånger i veckan och hvarje nummers ytinnehåll icke öfverstiger 90 qvadratdecimeter;

60 öre, om tidningen utkommer en gång i veckan och hvarje nummers ytinnehåll icke öfverstiger 90 qvadratdecimeter; eller

50 öre, om tidningen utkommer mindre ofta än en gång i veckan och hvarje nummers ytinnehåll icke öfverstiger 220 qvadratdecimeter;

börande dock härvid tillika iakttagas, att för hvarje gång, prenumeration å tidning vid postanstalt sker, beloppet af ifrågavarande afgift, ehvad prenumerationen afser längre eller kortare tid och ehvad tidningens prenumerationspris är högre eller lägre, alltid skall utgöra minst 20 öre för hvarje särskildt tidningsexemplar.»

Till nämnda moment är enligt kongl. kungörelsen den 11 december 1891 fogadt ett tillägg, så lydande:

»Å tidning, som utkommer högst en gång i veckan, må prenumeration ske å enahanda vilkor jemväl vid postanstalt å den ort, der tidningen utgifves.»

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 100, har nu af herr *J. Byström* föreslagits, att Riksdagen måtte besluta, att omförmälda tillägg skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Å tidning, som utkommer högst två gånger i veckan, må prenumeration ske å enahanda vilkor jemväl vid postanstalt å den ort, der tidningen utgifves.»

Till stöd för detta förslag har motionären anfört följande:

»Riksdagen beslöt år 1891, att prenumeration på tidning, som utkomme högst en gång i veckan, skulle få ega rum äfven på postanstalt å den ort, der sådan tidning utgifves. Då detta beslut fattades, sade en ärad talare i Första Kammaren, att det var »ett steg i den rätta rigtningen». Tiden är nu enligt mitt förmenande inne, då ännu ett steg bör tagas i samma rigtning, nemligen så, att nuvarande bestämmelser härom ändras derhän, att å tidning, som utkommer till och med två gånger i veckan, må prenumeration kunna ske på enahanda vilkor, som för veckotidning äro gällande jemväl vid postanstalt å den ort, der tidningen utgifves. Detta anser jag som ett tillbörligt tillmötesgående mot så väl tidningsutgifvare som den tidningsläsande allmänheten.

En mängd af de tidningsutgifvare, som denna sak närmast berör, ha i skrifvelse till mig framhållit önskvärdheten af att få rättighet att å postkontor prenumerera på tidningar i den stad, der de utgifvas. Så skrifver en af de mera inflytelserika tidningsutgifvarne i en af våra största städer:

'Att en förändring i gällande poststadga derhän, att man skulle kunna få prenumerera på postkontor å utgifningsorten, äfven om tidning i fråga utkommer två gånger i veckan, skulle vara högst välkommen för oss halfveckotidningsutgifvare, derom kan nog ej råda mer än en mening.'

Och en tidningsutgifvare i en mindre landsortsstad säger:

'Som min tidning utkommer två gånger i veckan, har jag nog varit i tillfälle att se obehag uppstå derigenom, att personer inom staden, hvilka anse med sin fördel förenligt att verkställa prenumeration på stadens postkontor, förnekats detta. Jag skulle sålunda för min del med största tillfredsställelse se, om den ifrågasatta reformen blefve förverkligad.'

En annan tidningsutgifvare yttrar:

'Att å postkontor få prenumerera å tidning, som utkommer blott en gång i veckan, är väl numera till ringa nytta vare sig för tidningspressen eller allmänheten. De allra flesta tidningar, som utkomma blott en gång i veckan, äro väl veckoupplagor af hufvudnumren, och dessa äro väl i de flesta fall afsedda för landsbor; stadsbor nöja sig nog icke numera med en sådan tidning. Återstår således några religiösa tidningar och illustrerade veckotidningar — de allra flesta utgifna i hufvudstaden — hvilka skulle hafva fördel af den nuvarande förordningen. Landsortsstäderna hafva på några få undantag när ingen nytta af nuvarande förordning. Det ligger i sakens natur, att ett långt större antal tidningar skulle hafva fördel af en förändring, hvarigenom det blefve möjligt att få prenumerera på halfveckotidningar å postanstalt i den stad, der de utgifvas. Bäst vore ju, om postverket mottoge prenumeration för stad, oberoende af huru ofta en tidning utkomme; först då anse vi, att vi erhållit full rättvisa. Men det är ju bättre att taga något än intet. På grund af ofvanstående finna vi sålunda här åsyftade förslag vara förtjent af framgång.'

Det nuvarande stadgandet är emellertid särdeles ogynsamt för de stora städerna med de der rådande, relativt taget stora afstånden och de i förhållande till folkmängden fåtaliga postkontoren. I all synnerhet gäller detta Stockholm. En person på landsbygden kan, förutsatt, att han ej bor i närhet af stad, på ett ställe verkställa prenumeration på alla de tidningar, han önskar. Den, som bor i städerna och deras närhet, får ej

göra på samma sätt, utan måste vända sig till hvarje tidningsexpedition särskildt för att erhålla de i staden utgifna tidningar, som han önskar hålla. Om exempelvis en person, som bor på Östermalm i Stockholm, finge på dervarande postanstalt prenumerera på en tidning, som utgifves på Södermalm, kunde ju nuvarande bestämmelser i någon mån försvaras. Stockholm vore då åtminstone icke sämre lottadt än sådana städer som Gefle m. fl. Men eburu Stockholm har flera postanstalter, betraktas det dock i förevarande hänseende som en »ort» och lemnas derigenom i en säregen undantagsställning. Detta förhållande bör naturligen rättas.

En del postkontor tyckas dock, trots det nuvarande stadgandet, insett det berättigade i krafvet på utvidgad prenumerationsrätt, hvilket bland annat framgår af följande skrifvelse från en tidningsutgifvare i Norrland.

'Såsom hörande till saken i fråga, skrifver denne, torde det kunna vara af intresse att veta, att här i staden har prenumeration — så var åtminstone fallet i fjol — å den af mig utgifna tidningen, hvilken utkommer två gånger i veckan, mottagits å härvarande postkontor för personer eller inrättningar inom staden.'

Men icke blott allmänheten i städerna skulle ha fördel af den reform, som här är ifrågasatt, äfven den talrika befolkning, som bor så nära städerna, att den erhåller sin post genom städernas postanstalter, skulle ha nytta deraf. Det är naturligtvis för denna mest praktiskt och ändamålsenligt att på ett ställe få prenumerera på de tidningar, som den önskar hålla. Och i all synnerhet gäller det om de personer, som med s. k. väska hemta sin post i stadens postkontor. Nu måste dessa bud hemta en del post på postkontoret och en annan del, nemligen stadens tidningar, på de respektive expeditionerna.

För att afhjelpa denna olägenhet, ingingo för några år sedan flera i närheten af Jönköping boende personer med en skrifvelse till generalpoststyrelsen och anhöllo att å postkontoret i Jönköping få prenumerera på i den staden utkommande tidningar. Denna deras begäran blef äfven af generalpoststyrelsen beviljad. När man kunnat förfara på detta sätt i Jönköping, kunde man väl vänta, att samma förmåner skulle kunna gifvas äfven åt andra städer.

Jag anser visserligen, att den nu ifrågasatta reformen borde sträcka sig till alla tidningar. Hvad de dagliga tidningarna beträffar, torde emellertid deras utgifvare fortfarande genom egna bud vilja ombesörja tid-

ningsutbärningen på utgifningsorten, då den dagliga tidningen, som ju i speciel mening är nyhetstidning, derigenom i de flesta fall kommer prenumeranterna tidigare till handa, än om postverket efter nuvarande utbärningssätt skulle göra det. Ett liknande förhållande torde göra sig gällande med hvarannandagstidningar, som utgifvas i åtskilliga städer. Deremot vore det med hänsyn till halfveckotidningar obestridligen en stor fördel för så väl utgifvaren som prenumeranten, om s. k. lokalprenumeration finge verkställas å postkontoret. Derför har jag icke ansett mig böra begära större utsträckning af lokalprenumerationsrätten, än att den skulle omfatta till och med halfveckotidningar.

Hvad nu angår postverket och den ekonomiska sidan af denna sak, så synes mig, att den allmänt önskade reformen ej bör vara outförbar. Ty då postverket kan åtaga sig att för ett visst pris befordra en tidning från Stockholm till Luleå och der låta hembära den till prenumerantens bostad i den i förhållande till postkontoret mest aflägsna stadsdelen, så bör det ock för ett lika stort belopp kunna åtaga sig att befordra samma tidning från posthuset vid Rödbotorget till en prenumerant, hvilken bor i ett hus vid samma torg. Och då postverket mot ett visst belopp kan befordra en tidning från Ystad till Stockholm och sedan låta hembära den till en prenumerant vid Skanstull, så bör det för samma pris kunna åtaga sig att befordra samma tidning tvärs öfver gatan i Ystad. Vi instämma till fullo med en af de många tidningsutgifvare, som uttalat sig för förändring af nuvarande bestämmelser.

'Min uppfattning är', säger han, 'att då postverket mot det sedvanliga postarfvodet kan frakta en tidning från Malmö till Haparanda och der bära ut den, borde det också för samma pris kunna bära ut den i utgifningsorten, oafsedt hur många gånger i veckan den utgifves.'»

Bevillningsutskottet, som ansett nödigt att för denna frågas bedömande erhålla utredning om de ökade kostnader, som den sålunda föreslagna förändringen skulle för postverket medföra, har för sådant ändamål i vederbörlig ordning utverkat Kongl. Maj:ts befallning till generalpoststyrelsen att till utskottet inkomma med utredning i berörda hänseende; och har i anledning häraf uti en den 28 nästlidne mars dagtecknad, till bevillningsutskottet ställd skrifvelse generalpoststyrelsen, efter en redogörelse för motionärens framställning, yttrat följande:

»Enligt ofvan nämnda nådiga kungörelse den 11 maj 1883 angående vilkoren för tidningars och tidskrifters postbefordran, var prenumeration

genom postverket medgifven allenast å sådan tidning eller tidskrift, som inom riket utgåfves å annan ort än den, der prenumeranten bodde eller vistades. För tidningar och dylikt, som *såsom försändelser under band* med post befordrades, utan att prenumeration derå egt rum vid postanstalt, skulle befordringsafgiften per försändelse utgöra 1 öre för hvar vigt af 50 gram eller öfverskjutande del deraf, dock så, att icke i något fall afgiften för en särskild försändelse understege 4 öre.

Genom Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse den 22 maj 1891, angående ändring i ofvannämnda nådiga kungörelse den 11 maj 1883, medgafs, att å tidning, som utkomme mindre ofta än en gång i veckan, prenumeration finge ske jemväl vid postanstalt å den ort, der tidningen utgåfves, och bestämdes, att minimiafgiften för *lokal*befordran af korsbandsförsändelser, innehållande tidningar och dylikt, skulle utgöra 2 öre i stället för 4 öre.

Slutligen har genom nådig kungörelse den 11 december 1891 medgifvits, att å tidning, som utkomme högst en gång i veckan, prenumeration finge ske jemväl vid postanstalt å den ort, der tidningen utgåfves.

Den motion, hvarom nu är fråga, afser, att för närvarande skulle allenast till s. k. halfveckotidningar utsträckas postverkets skyldighet att mottaga s. k. lokalprenumeration å vissa tidningar; men har, vid utvecklandet af skälen för motionen, motionären uttalat den åsigt, att den ifrågasatta reformen borde sträcka sig till *alla* tidningar.

Af tillgängliga poststatistiska uppgifter har generalpoststyrelsen icke kunnat hemta material för verkställande af beräkning rörande de ekonomiska verkningarna för postverket af den i motionen ifrågasatta ändringens genomförande; och tiden har ej medgifvit anordnande af några fullständigare statistiska undersökningar vid vederbörande postanstalter i riket. Det torde ej heller vara möjligt att — då icke kan förutses, i hvilken mån allmänheten må komma att begagna sig af lokalprenumerationens eventuella utsträckning till halfveckotidningarna, eller i hvilken mån nya halfveckotidningar må komma att uppstå i följd af möjligheten att påkalla postverkets biträde uti ifrågavarande hänseende — kunna på förhand på ett tillfredsställande sätt beräkna de inkomster och de utgifter, som deraf skulle följa för postverket. Emellertid har generalpoststyrelsen inhemtat utlåtanden i ämnet af samtlige postdirektörer och postinspektörer i riket.

Med stöd af sålunda inhemtade upplysningar och af förut kända förhållanden anser generalpoststyrelsen sig kunna uttala den åsigt, att

genom hvarje steg, hvarigenom lokalprenumerationen utsträckes utöfver hvad för närvarande är medgifvet, postverket skall — derest i öfrigt nuvarande lagstiftning rörande prenumeration genom postverket å inrikes tidningar och tidskrifter bibehålles oförändrad — komma att drabbas af kostnader, hvilka i allt högre mån skola komma att öfverstiga de inkomster, som kunna vara att förvänta genom samma utsträckning.

Ju oftare en tidning utkommer, af desto större intresse är det i allmänhet för alla vederbörande, att hvarje nummer kommer prenumeranten fortast möjligt till handa. Detta gäller icke minst beträffande tidning, som utkommer å samma ort som den, der prenumeranten bor eller vistas. Verkställes utdelningen genom vederbörande utgifvares försorg, kan detta ske omedelbart efter det tidningen blifvit färdigtryckt och genom en personal, som icke har några andra försändelser att kringbära, i följd hvaraf prenumeranterna kunna inom kortaste tid få tidningsnumren sig tillställda. Annorlunda måste förhållandena ställa sig, om oftare utkommande tidningar skulle utdelas genom eller på föranstaltande af postanstalten å utgifningsorten. Det ligger nemligen i sakens natur, att, med undantag för särskilda s. k. expressförsändelser, postförsändelserna måste utsändas från postanstalterna på bestämda tider och att dessa tider i främsta rummet måste blifva beroende af tiden för posternas ankomst från andra orter, samt sålunda kunna komma att mycket litet passa in med den ena eller andra tidningens utgifningstid. Dessa oftare utkommande tidningar skulle således — derest icke för deras skull särskilda utdelningsturer anordnades, hvilket naturligtvis skulle medföra en betydlig ökning af postpersonalen och deraf följande betydliga kostnader för postverket — kunna komma att ligga obefordrade flera timmar å postanstalten, hvilket åter icke utan skäl skulle framkalla missbelåtenhet hos så väl tidningsutgifvarne som prenumeranterna. Då generalpoststyrelsen tillstyrkte lokalprenumerationens utsträckning till tidningar, som utkomma högst en gång i veckan, skedde detta också under förutsättning, att hvarken utgifvarne eller allmänheten skulle lägga någon större vigt på, att veckotidningarna befordrades till prenumeranterna med samma skyndsamhet, som brefposten utdelades, samt att spridningen af veckotidningarna kunde fördelas på flera, å lämpliga tider utgående brefbärareturer, för hvilkas behöriga fullgörande i öfriga hänseenden ifrågavarande spridning kunde anses vara minst hinderlig. Beträffande flera städer i riket, har dock denna förutsättning sedermera, till följd af så väl tidningsrörelsens som den öfriga poströrelsens stora och hastiga utveckling, icke gått i fullbor-

dan; och särskildt i Stockholm har man för utdelning af postabonnerade lokaltidningar nödgats anordna icke allenast särskilda utdelningsturer, utan äfven särskild tjenstemanna- och vaktbetjentpersonal med en särskild expeditionslokal.

Det är generalpoststyrelsens bestämda åsigt, att postverkets bestyr med de genom dess förmedling abonnerade tidningar och tidskrifter redan förorsaka postverket mycket stora kostnader utöfver de för sagda bestyr inflytande afgifter. Vid en i detta hänseende för åtskilliga år sedan verkställd approximativ kalkyl beräknades berörda öfverskjutande kostnader till ett mycket betydande belopp, hvilket säkerligen ökats och ökas för hvarje följande år, så länge nuvarande grunder för postbefordringsafgiftens beräkning gälla.

Enligt nu gällande bestämmelser i detta afseende, innefattade i ofvanberörda nådiga kungörelse den 11 maj 1883, utgör den postverket tillkommande ersättningen för tidningars och tidskrifters abonnerande genom postverket (den s. k. *postbefordringsafgiften*) i allmänhet för tidning, som utkommer mer än en gång i veckan, en femtedel af den afgift, som skall redovisas till tidningsutgifvaren (den s. k. *prenumerationsafgiften* eller *prenumerationspriset*), och för tidning, som utkommer endast en gång i veckan eller mindre ofta, en tiondedel af sistnämnda afgift; dock så, att postbefordringsafgiften icke må för år och i förhållande dertill för kortare prenumerationstider öfverstiga

4 kronor, om tidningen utkommer oftare än två gånger i veckan och hvarje nummers ytinnehåll, beräknadt efter papperets ena yta, icke öfverstiger 90 qvadratdecimeter;

1 krona 20 öre, om tidningen utkommer två gånger i veckan och hvarje nummers ytinnehåll icke öfverstiger 90 qvadratdecimeter;

60 öre, om tidningen utkommer en gång i veckan och hvarje nummers ytinnehåll icke öfverstiger 90 qvadratdecimeter; eller

50 öre, om tidningen utkommer mindre ofta än en gång i veckan och hvarje nummers ytinnehåll icke öfverstiger 220 qvadratdecimeter.

Postbefordringsafgiftens *minimi*belopp är bestämdt till 20 öre för hvarje särskildt tidningsexemplar.

Det nämnda sättet att beräkna postbeforingsafgiften leder dertill, att ju större förmåner postverket lemnar tidningsutgifvare, desto lägre kan denne sätta sin prenumerationsafgift, samt att ju lägre denna tid-

ningsutgifvaren tillkommande afgift är, desto mindre varder postbefordringsafgiften (d. v. s. postverkets inkomst).

Det torde ej heller böra lemnas obemärkt, hurusom, enligt nådiga kungörelsen den 11 maj 1883, planscher, hörande till tidning, som genom postanstalt blifvit förskrifven, varda afgiftsfritt med posten befordrade, när de utan särskild betalning utöfver prenumerationspriset (= den tidningsutgifvaren tillkommande afgift för tidningen) åtfölja tidningen samt tillkännagifvande derom i denna finnes infördt; samt att enahanda förmån, under samma vilkor, äfven tillkommer tidningen åtföljande, af dess redaktion utgifna bihang dertill, dock med visst förbehåll beträffande bihang till tidning, för hvilken nedsättning i den mot prenumerationspriset svarande befordringsafgift åtnjutes.

För att åtminstone i någon mån visa, huru ringa ofvan berörda ersättning kan te sig i förhållande till de skyldigheter, som redan nu åligga postverket i afseende å spridningen af abonnerade tidningar inom landet, och huru obilligt det, enligt generalpoststyrelsens mening, skulle vara att, med bibehållande af nuvarande grunder för ersättningens beräknande, ytterligare öka dessa åligganden, torde här få lemnas några exempel. För bestyren med tidningsprenumerationen och hvad dermed sammanhänger erhåller postverket för närvarande ersättning (postbefordringsafgift) pr nummerexemplar (d. v. s. hvart exemplar af hvarje nummer af tidning eller tidskrift) med ungefär följande belopp för nedannämnda tidningar, som utkomma:

a) *1 gång i veckan*	öre
Affärslistan	$^{4}/_{10}$
Söndags-Nisse	$^{8}/_{10}$
Figaro	$^{9}/_{10}$
b) *2 gånger i veckan*	
Dalpilen	$^{2}/_{10}$
Alingsås Tidning	$^{4}/_{10}$
Avesta Tidning	$^{5}/_{10}$
c) *3 gånger i veckan*	
Nya Vexiöbladet med Ljungbyposten	$^{2}/_{10}$
Båstads-Posten	$^{3}/_{10}$
Bärgslagsbladet	$^{4}/_{10}$

d) *4 gånger i veckan*

Gotlands-Posten ..... $^{2}/_{10}$
Engelholms Tidning..... $^{3}/_{10}$

e) *6 gånger i veckan*

Dagen ..... $^{2}/_{10}$
Dagbladet Ystads-Posten ..... $^{2}/_{10}$
Aftonbladet, dagliga landsortsupplagan, ... $^{3}/_{10}$

En så ringa ersättning, som den här ofvan angifna, torde icke kunna anses såsom skälig godtgörelse för det arbete och de utgifter, som af postverkets redan åtagna bestyr med afseende å tidningsprenumeration förorsakas (såsom t. ex. tidningstaxas upprättande och utgifvande till trycket, afgifters uppbärande och bokföring, liqvider med tidningsutgifvare, tidningsexemplars bladning, adresspåteckning och postbefordran samt tidningsnumrens utdelning, enligt nuvarande regler och bestämmelser, till vederbörande prenumeranter). Ännu mindre lärer ersättning, beräknad enligt nu gällande grunder, vara tillräcklig för att jemväl betäcka de kostnader, som för postverket skulle uppstå genom åtagandet att i städer, der en eller flera oftare än en gång i veckan utkommande tidningar utgifvas och dessa i regeln torde hafva sina flesta prenumeranter, vidtaga de åtgärder, som erfordras för att hvarje särskild prenumerant må kunna på bestämda tider, flere gånger i veckan, regelbundet få hvarje postabonneradt nummerexemplar sig tillburet.

Då nu emellertid anspråken på postverket med afseende å dess befattning med tidningsrörelsen allt mera ökas, men deremot allt mera aflägsnas möjligheten för postverket att tillfredsställa dessa anspråk utan anlitande af andra inkomster än dem, som, med tillämpning af nu gällande bestämmelser, inflyta af nämnda rörelse, vill det synas generalpoststyrelsen, som tiden kunde vara inne för att underkasta nuvarande författningar angående postverkets tidningsrörelse en revision, särskildt i fråga om grunderna, efter hvilka postverkets ersättning för dess bestyr med tidningsprenumeration hädanefter bör beräknas.

Såsom ofvan är antydt, gäller för närvarande såsom hufvudgrund, att postverkets ersättning utgår efter en viss procent af den prenumerationsafgift eller det prenumerationspris, som tidningsutgifvare sjelf bestämmer. Erfarenheten visar emellertid, att prenumerationsafgifterna ingalunda vuxit i samma mån som tidningarnas antal och upplagor. Tvärtom ha, till följd af nutidens utvecklade annonseringsväsende, vissa utgifvare kunnat sätta sitt pris för tidningen till en obetydlighet, ja till och

med lemna tidningen utan att derför äska någon prenumerationsafgift. I följd deraf har ej heller postverkets ersättning stigit i proportion med tidningsrörelsen.

Till stöd för lämpligheten af en revision, under den närmaste framtiden, af den svenska lagstiftningen i förevarande ämne torde ock kunna åberopas förhållandena uti ifrågavarande hänseende inom vissa andra länder.

I *Norge* beräknas postverkets ersättning för abonnement å inrikes tidningar uteslutande efter tidnings vigt, nemligen till $12^1/_2$ öre per kilogram för tidningar, som utkomma minst 3 gånger i veckan, och 15 öre per kilogram för andra tidningar.

I *Danmark* beräknas vid tidningsabonnement genom postverket *dels* abonnementsafgift, utgående med 8 % af prenumerationspriset för tidningar, som passera mer än ett räkenskapsförande postkontor, och 4 % för öfriga tidningar, *dels ock*, för postbefordringen samt utdelning eller kringbäring, $^1/_2$ öre för hvarje nummer om högst 125 grams vigt, dock ej under 5 öre för ett qvartal.

I *Tyskland* beräknas för närvarande postverkets ersättning för befattningen med tidningsabonnement efter enahanda hufvudgrund som hos oss; dock äro ersättningsbeloppen högre enligt de i Tyskland gällande bestämmelserna. Emellertid har, efter förberedande arbeten sedan åtskilliga år tillbaka, för tyska riksdagen innevarande år framlagts förslag till en genomgripande förändring af sagda bestämmelser. Enligt ifrågavarande inom tyska rikspostamtet utarbetade förslag, hvilket, så vidt för generalpoststyrelsen kändt är, ännu icke undergått slutlig behandling inom tyska riksdagen, skulle afgiften för tidningsabonnement genom postverkets försorg beräknas på följande sätt:

a) 10 pfennig (8,9 öre) för hvarje abonnementstermin utan hänsyn till dess längd;

b) 15 pfennig (13,35 öre) årligen för tidning, som utkommer en gång i veckan eller mindre ofta, och derutöfver 15 pfennig årligen för hvarje ytterligare nummer i veckan; samt

c) 10 pfennig årligen för hvarje kilogram af tidningens vigt för hela året.

Minimum skulle utgöra 40 pfennig (35,6 öre) årligen för hvarje tidning.

Det är generalpoststyrelsens lifliga öfvertygelse, att äfven frågan om vidare utsträckning af svenska postverkets skyldighet att mottaga lokalprenumeration å vissa tidningar bör ställas i samband med en revision af författningarna angående postverkets tidningsrörelse.

En sådan revision kommer emellertid att blifva ett arbete af mycket grannlaga och delvis ömtålig beskaffenhet. Vid dess utförande måste behörig och noggrann hänsyn tagas både till postverkets samt till allmänhetens och tidningsutgifvarnes skäliga intressen. Den betydelsefulla och i flera hänseenden djupt ingripande frågan lärer alltså, för dess rätta lösning, kräfva, att vid revisionens verkställande medverkan erhålles af kompetenta personer äfven utom postverket.»

I betraktande af hvad generalpoststyrelsen i sitt yttrande anfört finner sig utskottet icke kunna under nuvarande förhållanden tillstyrka det i motionen framstälda förslaget. På sätt generalpoststyrelsen framhållit, synes det emellertid kunna ifrågasättas, huruvida icke en revision af nu gällande föreskrifter om postverkets tidningsrörelse är af behofvet påkallad. Frågan om utsträckning af postverkets skyldighet att mottaga lokalprenumeration å vissa tidningar, så vidt en sådan utsträckning må anses behöflig eller önskvärd, anser utskottet i likhet med generalpoststyrelsen böra förekomma i sammanhang med en dylik revision. Utskottet hemställer fördenskull,

1:o) att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t måtte taga under ompröfning, huruvida skäl kunna förefinnas att föranstalta om en revision af gällande stadganden angående tillhandahållande af tidningar genom postverkets försorg i det af generalpoststyrelsen angifna syfte samt, i sådant fall, till Riksdagen inkomma med det förslag i berörda hänseende, hvartill förhållandena kunna föranleda; samt

2:o) att herr Byströms ifrågavarande motion måtte anses besvarad genom utskottets under 1:o) här ofvan gjorda hemställan.

Stockholm den 20 april 1899.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservation

vid *punkten* 1:o) af herr *af Burén*, hvilken ansett, att utskottets hemställan i nämnda punkt bort hafva följande lydelse:

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta verkställa revision af gällande stadganden angående tillhandahållande af tidningar genom postverkets försorg i det af generalpoststyrelsen angifna syfte samt till Riksdagen inkomma med det förslag i berörda hänseende, hvartill förhållandena kunna föranleda.